

ВЕЛИКОДИМЕРСЬКА СЕЛИЩНА РАДА БРОВАРСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РІШЕННЯ

**Про внесення змін до цільової програми
«Розвиток культури у Великодимерській
об'єднаній територіальній громаді на 2019 рік»,
затверженої рішенням Великодимерської селищної
ради від 20.12.2018 №378 XVIII – VII**

З метою вдосконалення в громаді роботи з реалізації Державної політики щодо розвитку Української культури і кращих здобутків європейської та світової культури, створення сприятливих умов для забезпечення культурно-дозвіллєвих, інформаційних потреб населення громади, на виконання Закону України «Про культуру», Закону України «Про позашкільну освіту», керуючись п. 22 ч.1 ст. 26 та ч.1 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», враховуючи позитивні висновки та рекомендації постійної комісії з питань планування фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, промисловості, підприємництва, інвестицій та зовнішньоекономічних зв'язків, селищна рада

ВИРИШИЛА:

1. Внести зміни до цільової програми «Розвиток культури у Великодимерській об'єднаній територіальній громаді на 2019 рік», затверженої рішенням Великодимерської селищної ради від 20.12.2018 № 378 XVIII – VII, виклавши її в новій редакції, що додається.
2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань планування фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, промисловості, підприємства, інвестицій та зовнішньоекономічних зв'язків.

Селищний голова

А. Бочкарьов

смт Велика Димерка
18 квітня 2019 року
№ 464 XXIII – VII

Додаток 1
до рішення селищної ради
від 18.04.2019 року № 464
XXIII – VII

ПРОГРАМА

«Розвиток культури у Великодимерській об'єднаній територіальній громаді на 2019 рік

**смт Велика Димерка
2019 рік**

Зміст

Паспорт програми розвитку культури Великодимерської ОТГ на 2019 рік

I.	Загальні положення.....	4
II.	Мета програми.....	4
III.	Очікувані результати, ефективність Програми	5
IV.	Механізм реалізації програми, фінансове забезпечення.....	5
V.	Обсяги та джерела фінансування.....	6
VII.	Основні заходи з розвитку культури у Великодимерській ОТГ За напрямками	7
1.	Бібліотечна справа. Програма розвитку бібліотечної справи.....	7
2.	Програма розвитку клубних закладів	10
3.	Організація культурно-масових заходів.....	11
4.	Співпраця органів місцевого самоврядування та релігійних конфесій.....	14
VIII.	Зведений кошторис програми.....	14

Паспорт

Назва Програми	Програма розвитку культури у Великодимерській ОТГ на 2019 рік	
Термін реалізації	<i>початок</i>	- січень 2019 року
	<i>закінчення</i>	- грудень 2019 року
Розробник Програми	Сектор з питань культури та спорту виконавчого комітету Великодимерської селищної ради	
Мета Програми	Чітке визначення стратегії розвитку, забезпечення сталої динаміки розвитку закладів культури громади, вільного розвитку культурно-мистецьких процесів, збереження історико-культурної спадщини, розвиток сучасної бібліотечної мережі, збереження культурної спадщини та розвитку аматорського мистецтва.	
Очікувані результати	Збереження та розвиток існуючої мережі закладів культури громади; поліпшення стану матеріально-технічної бази закладів культури громади; розвиток у громаді професійного, народного та самодіяльного мистецтва, музейної, бібліотечної справи; забезпечення умов для творчого розвитку особистості, підвищення культурного рівня та естетичного виховання громадян; спів.	
Джерела фінансування	Державні кошти; Кошти місцевого бюджету Великодимерської селищної ради;	

I. Загальні положення

Програму розвитку культури в Великодимерської ОТГ на період 2019 року (далі – Програма) розроблено з метою забезпечення належного функціонування закладів культури та сільських бібліотек, роботу аматорських колективів.

У цій Програмі враховано завдання, визначені Законом України «Про культуру», «Про бібліотеку та бібліотечну справу» та іншими законами України, указами Президента України та урядовими документами.

Аналіз соціокультурної ситуації в громаді свідчить, що, не зважаючи на складні економічні умови, вдалося зберегти мережу закладів культури і бібліотек, кадровий потенціал галузі, забезпечити підтримку аматорського мистецтва, художньої творчості. В громаді на 16.10.2019 року діє 7 клубних закладів, 7 сільських бібліотек, Діяльність закладів культури і бібліотек забезпечують 24 особи.

Кризові явища в економіці протягом останнього десятиріччя негативно позначилися, насамперед, на стані матеріально-технічної бази у галузі культури. Впродовж останніх років робота закладів культури громади спрямовувалась на адаптацію сфери культури до нових соціально-економічних умов. Зусиллями органів місцевого самоврядування вдалося зберегти мережу закладів культури, забезпечити підтримку діяльності аматорських колективів Великодимерської об'єднаної територіальної громади.

Проте галузь культури є водночас субстанцією глибоких традицій і творення нових стандартів, які останнім часом розвиваються надзвичайно динамічно. Основне завдання культурної спільноти – зберегти і продовжити надбані віками культурні, моральні і духовні цінності та адаптувати їх тривалість в нових умовах, а також створювати сприятливі умови для розвитку нових видів, жанрів, способів і засобів творення культурного продукту, без яких суспільство, нація, кожна окрема людина не можуть мати перспективи.

Потребує переформатування та переоснащення діяльність всіх клубних закладів, бібліотек для виконання у повному обсязі відповідних сучасних стандартів. На часі – величезний пласт роботи щодо збору, вивчення, фіксації, репрезентації кращих зразків традиційної народної культури, у тому числі побутової. Є чимало різного роду і різного обсягу проблем щодо життєдіяльності аматорського мистецтва, перш за все оплата творчої праці, забезпечення музичними інструментами, транспортом, відповідними комунальними стандартами закладів культури. Існує низка проблем та першочергових завдань, які вимагають більш комплексного підходу та тривалих термінів реалізації. Стан матеріально-технічного забезпечення закладів культури, особливо на селі, залишається складним.

Бібліотеки громади потребують не тільки поповнення фондів новими надходженнями, а й запровадження сучасних технологій. Необхідно вирішити питання доступності електронних наукових, художніх та періодичних видань.

Потребує підтримки видавнича діяльність бібліотек.

Все це зумовлює необхідність прийняття програми розвитку культури в Великодимерській об'єднаній територіальній громаді на період 2019 року

II. Мета Програми:

Ця Програма визначає стратегію розвитку галузі культури у Великодимерській ОТГ на період 2019 року. Метою Програми є підвищення ефективності діяльності закладів культури громади, укріплення матеріально-технічної бази, збереження нематеріальної та історико-культурної спадщини, забезпечення реалізації прав громадян на доступ до культурних надбань, а також розвиток творчих ініціатив з урахуванням місцевих особливостей .

Програма розроблена фахівцями сектору з питань культури та спорту виконавчого комітету Великодимерської селищної ради за принципами: - системний підхід, що

передбачає цілісність розвитку культури і туризму, як невід'ємної частини життєдіяльності та сталого розвитку міста;

- проблемний принцип як розуміння сьогоднішньої соціокультурної реальності, проблем та можливих шляхів їх вирішення;

- принцип поступовості здійснення основних заходів та напрямків розвитку, намічених у цій програмі;

принцип використання передового досвіду набутого в цьому напрямку іншими містами України і іншими державами.

Основними завданнями Програми є:

- створення умов для належного функціонування базової мережі закладів культури;

- забезпечення розвитку творчого потенціалу та культурного простору громади, збереження нематеріальної спадщини; - збереження культурної спадщини;

- інформатизація культурної сфери;

- здійснення технічного переоснащення закладів культури;

- надання підтримки майстрям - аматорам;

- сучасний розвиток бібліотек;

- координація діяльності закладів культури та освіти у вирішенні питань організації культурно-дозвіллєвої, просвітницької діяльності, створення та реалізації спільних проектів, покращення матеріально-технічного стану сільських закладів культури;

- стимулювання залучення позабюджетних джерел фінансування, зокрема, коштів спонсорів, благодійників, меценатів та інвесторів;

- Термін дії Програми - 2019 рік.

III. Очікувані результати, ефективність Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- зберегти функціонування діючої мережі закладів культури;

- підвищити рівень культурного обслуговування громадян, забезпечити їх доступ до культурних надбань, розширити спектр надання культурно - дозвіллєвих послуг населенню, зокрема молоді;

- створити сприятливі умови для розвитку культури у Великодимерській громаді;

- розширити доступ до історико-культурних цінностей краю;

- поліпшити рівень культурного обслуговування населення;

- взаємодії державних органів, відповідальних за здійснення політики у сфері релігії, а також свободи релігії та переконань, співпраця з релігійними конфесіями;

- забезпечити подальший розвиток аматорських колективів, втілення нових культурних проектів;

- сприяти відродженню та подальшому розвитку традиційних народних ремесел;

- забезпечити повноцінне функціонування закладів культури;

- підвищений рівень зацікавленості дітей та молоді діяльністю клубних закладів; - підвищити рівень поінформованості та обізнаності різних груп населення щодо клубних формувань та їх спеціалізації;

- забезпечити надання якісного культурного продукту;

- створити сприятливі умови в організації якісного, змістового дозвілля жителів ОТГ;

- покращити матеріально-технічну базу клубних закладів, шляхом проведення поточних ремонтів;

IV. Механізм реалізації Програми та контроль за її виконанням

Координація і контроль за заходами, передбаченими Програмою, покладається на сектор з питань культури та спорту виконавчого комітету Великодимерської селищної ради. Виконавці та учасники програми – спеціалісти сектору з питань культури та спорту виконавчого комітету Великодимерської селищної ради КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЦЕНТР КУЛЬТУРИ, ДОЗВІЛЛЯ ТА СПОРТУ» Великодимерської селищної ради, керівники та художні керівники сільських клубних закладів, завідуючі бібліотеками, бібліотекарі, колективи та жителі ОТГ.

Виконавці заходів, передбачених Програмою, інформують про хід її виконання сектору з питань культури та спорту виконавчого комітету Великодимерської селищної ради до 30 грудня щорічно.

V. Обсяги та джерела фінансування

Фінансування заходів, визначених Програмою, здійснюється відповідно до вимог законодавства за рахунок бюджетних асигнувань на галузь на відповідний рік, спонсорських та благодійних надходжень, цільового фінансування (грантів), надходжень від платних послуг, наданих закладами культури, інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Розрахунки потреби в коштах на відповідні заходи, що передбачені Програмою проводяться при поданні бюджетних запитів на відповідний рік у межах асигнувань, передбачених на галузь культури більш детально. Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається з урахуванням можливостей місцевого бюджету під час формування їх показників.

VI. Основні заходи з розвитку культури у Великодимерській ОТГ за напрямками

У ході виконання Програми передбачається здійснити такі заходи:

1. Активізувати роботу щодо організації більшої кількості масових заходів за участі молоді та старшого покоління.
2. Забезпечити участь аматорських та народних аматорських колективів всіх спрямувань у районних та обласних заходах, для обміну досвідом та отримання нових ідей в організації культурних програм.
3. Забезпечити технічну готовність клубних закладів та їх дозвільєвих об'єктів до культурно – масової роботи, реорганізація клубних закладів.
4. Передбачати при формуванні бюджету громади кошти на реалізацію Програми розвитку культури.
5. Вжити заходів щодо залучення додаткових джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством, на розвиток матеріальної бази клубних закладів в громаді.
6. Забезпечити широке висвітлення у засобах масової інформації відомостей про проведення всіх заходів працівниками клубних установ, з метою пропаганди культурного відпочинку та дозвілля для жителів громади.
7. Визначити потребу і забезпечити необхідним технічним оснащенням, костюмами та аксесуарами до них клубні заклади громади.

8. Щорічно проводити різні види культурно – розважальних програм, згідно перспективного плану розвитку культури на відповідний рік.
9. Продовжити роботу щодо зацікавлення молоді участю в аматорських колективах, гуртках, секціях чи любительських об'єднаннях при клубних закладах.
10. Щомісяця проводити бесіди, диспути та години спілкування з молоддю на соціально важливі теми сьогодення.

РОЗДІЛ I.

Бібліотечна справа. Програма розвитку бібліотечної справи

Мета програми: Реорганізація застарілої бібліотечної системи в сучасний бібліотечно-інформаційний центр.

Завдання програми:

1. Капітальний ремонт ремонт бібліотек.
2. Заходи з енергозбереження.
3. Розвиток інформаційно-технологічної інфраструктури бібліотек:
 - придбання комп’ютерної техніки;
 - встановлення програмного забезпечення;
 - підтримка сайтів;
 - видатки на встановлення Інтернету.
4. Постійне оновлення бібліотечного фонду.
5. Створення сучасної зони спілкування та обміну книгами для молоді, створення комфортних умов для молоді для проведення дозвілля в бібліотеці утворення молодіжних формувань, вільного простору для молоді громади:
 - обладнання приміщень меблями трансформерами, стелажами, тощо; -
 - придбання розвиваючих ігор; - придбання аудіо та відеоапаратури.
6. Проведення культурно-мистецьких та навчально-пізнавальних заходів, пов’язаних з популяризацією книги:
 - конкурси;
 - семінари, майстер-класи;
 - зустрічі з письменниками.
7. Удосконалення системи підвищення фахової кваліфікації бібліотечних кадрів.

Пріоритети програми:

- модернізація і розвиток бібліотек як загальнодоступних, інформаційних, освітніх і культурних центрів;
- підвищення якості і ефективності їх діяльності по бібліотечному обслуговуванню

№ з/п	Стаття витрат Розвиток інформаційно-технологічної інфраструктури бібліотек	Прогнози обсяги фінансування, тис. грн.
1.	Забезпечення автоматизації бібліотечнобібліографічних процесів: комп'ютерів, принтерів.	35,0
	Закупівля проектора, екрану, телевізори.	0
	Створення та підтримання сайту для читачів	0
	Підключення інтернет ресурсів до бібліотек, встановлення wi-fi.	35,0
4.	Постійне оновлення бібліотечного фонду	35,0
	Забезпеченням бібліотек формуллярами, щоденниками, книгами обліку, каталожними картками.	5,0
	Забезпеченням бібліотек періодичними виданнями	20,0
	Забезпечення бібліотек кращими зразками вітчизняної та зарубіжної книжкової продукції.	10,0
	Електронні книги та медіаресурс	0
5.	Створення сучасної зони спілкування та обміну книгами та комфортних умов для проведення дозвілля молоді у бібліотеках	5,0
	Сучасні комфортні меблі.	5,0
	Розвиваючі ігри.	0
	Кавовий апарат	0
6.	Проведення культурно-мистецьких та навчально-пізнавальних заходів, пов'язаних з популяризацією книги	2,0
	Сувеніри, заохочувальні призи, банери, рекламна продукція	2,0
	Роздатковий матеріали	0

7.	Удосконалення системи підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів	0
	Курси підвищення кваліфікації	0
	Відрядження працівників	0
	Послуги коучера (тренера професійного росту)	0
8.	Оплата заробітньої плати з нарахуванням на оплату праці	800,100
9.	Оплата енергоносіїв	142,0
	Електроенергія	50,0
	Газ	90,0
	Тверде паливо	2,0
	ВСЬОГО	1019,0

Очікувані результати:

- Створення умов для реалізації державної політики в бібліотечній галузі на території громади, задоволення культурних та інформаційних потреб населення.
- Створення якісного інформаційного продукту на основі програмного забезпечення.
- Бібліотеки з осучасненим приміщенням та обладнанням покращать рівень бібліотечно-інформаційних послуг. Користувачам буде забезпечений комфортний, зручний та відкритий простір.
- Зростання ролі бібліотек в організації родинного читання і змістового дозвілля. - Залучення дітей до бібліотеки та читання, промоція книги, розширення читацького світогляду, розвиток дитячих літературно-творчих здібностей, підвищення рейтингу книги в дозвіллі дітей
- Залучення читачів з особливим потребами до бібліотеки та активного громадського життя.
- Зростання позитивного іміджу бібліотеки.

РОЗДІЛ II.

Програма розвитку клубних закладів, самодіяльне та аматорське мистецтво

Мета програми: Вдосконалення роботи існуючих закладів клубного типу найбільш раціонального використання приміщень та чіткої структуризації, розширення вже існуючої та запровадження нових напрямків роботи, зорієнтованих в першу чергу на споживача.

Завдання програми:

1. Розвиток самодіяльних художніх колективів клубних закладів:

- участь у фестивалях;
- оновлення сценічних костюмів, обладнання, реквізиту та декорацій; - написання музичних творів та їх аранжування.

2. Розвиток клубної системи у Великодимерській об'єднаній територіальній громаді реконструкція будинку культури с. Шевченкове

3. Створення умов, для забезпечення масового відпочинку населення у сфері культури та дозвілля, вдосконалення організації вільного часу, активного відпочинку і розваг, задоволення культурних запитів різноманітних верств населення.

Приоритети програми:

- вдосконалення роботи існуючих закладів культури міста шляхом перерозподілу їх функцій та запровадження нових напрямків роботи.

№ з/п	Стаття витрат	Прогнози обсяги фінансування, тис. грн.
1	Розвиток самодіяльних художніх колективів клубних закладів	110,0
	Транспортні видатки для участі у фестивалях, конкурсах	60,0
	Придбання сценічних костюмів	40,0
	Придбання сценічного обладнання, реквізиту, музичні інструменти	10,0
	Написання музичних творів та їх аранжування	0
	Технічне забезпечення колективів аудіо-відеотехнікою	0
2.	Забезпечити збереження та розвиток існуючої базової мережі закладів культури ОТГ	290,0
	Закупівля меблів.	10,0
	Забезпечення клубних закладів комп'ютерною технікою	0
	Забезпечення клубних закладів звукопідсилювальною апаратурою. БК сіл: смт Велика Димерка, с. Рудня, с. Бобрик	0
	Закупівля костюмів для ростових ляльок	0
	Проведення творчих звітів та обмінних концертів колективів та виконавців аматорського мистецтва сіл	10,0
	Поліграфічна продукція для організаційно-масових заходів.	10,0
	Виготовлення банерів, нагородної продукції тощо	20,0
	Оплата оренди приміщення	150,0
	Інші послуги	90,0

3.	Оплата заробітньої плати з нарахуванням на оплату праці	1830,0
4.	Оплата енергоносіїв	200,0
	Електроенергія	100,0
	Газ	100,0
	ВСЬОГО	2430,0

Очікувані результати:

- забезпечення умов для всебічного розвитку особистості, реалізація творчих ініціатив населення громади;
- збільшення сфери культурних, естетичних, видовищних послуг закладу, розвиток сучасної індустрії дозвілля;
- покращення якості концертно-видовищних послуг, збільшення цікавості мешканців міста до культурно-масової, мистецької роботи клубних закладів, збільшення відвідувачів;
- посилення серед юнацтва та молоді профілактичної роботи, щодо запобігання поширенню соціально-негативних явищ, створення умов для охоплення молоді рухом за здоровий спосіб життя, заняті спортом тощо;
- підвищення рівня безпеки відвідувачів і працівників закладу в умовах масових заходів і повсякденної роботи. Поліпшення естетичного вигляду будівель і приміщень клубних закладів.

РОЗДІЛ III. **Організація культурно-масових заходів**

Мета програми: організація змістового дозвілля для підвищення культурного рівня та естетичного виховання жителів міста, створення сприятливих умов для збереження та виявлення творчих людей в громаді, проведення на місцевому рівні державних, професійних, релігійних та інших заходів, тощо.

Завдання програми:

1. Створення умов, для забезпечення масового відпочинку населення, задоволення культурних запитів різноманітних верств населення: - технічне забезпечення заходів;
 - транспортні витрати для перевезення учасників та обладнання;
 - тематичне оформлення;
 - піротехнічні послуги;
 - послуги артистів, виконавців, сценаристів та ведучих.
2. Підтримка художніх колективів, громадських організацій, діяльність яких спрямована на популяризацію різних напрямків розвитку творчості у сфері культури, створення сприятливих умов для розвитку книговидання та їх розповсюдження.

План заходів запланованих на 2019 рік у Великодимерській об'єднаній територіальній громаді

№ з/п	Найменування заходу	Прогнози обсяги фінансування, тис. грн.	Термін виконання
1.	Різдвяні свята	0	Січень 2019
2.	День Соборності України	0	Січень 2019
3.	Ден пам'яті героїв Крут	0	Січень 2019
4.	Святкування «Масляної»	0	Лютий 2019
5.	День Героїв «Небесної сотні»	0	Лютий 2019
6.	Міжнародний жіночий день	20,0	Березень 2019
7.	Підготовка і проведення літературномистецьких свят із відзначення річниць від дня народження Тараса Шевченка	5,0	Березень 2019
8.	День Чорнобильської трагедії.	14,0	Квітень 2019
9.	Організація та проведення пленерів, виставок образотворчого та декоративноприкладного мистецтва	5,0	Квітень- травень 2019
10.	9 травня	5,0	Травень 2019
11.	День матері	5,0	Травень 2019
12.	День захисту дітей	10,0	Червень 2019
13.	День молоді	10,0	Червень 2019
14.	День скорботи та пам'яті	2,0	Червень 2019
15.	Відзначення 40-річчя Народного аматорського колективу «Калинонька».	10,0	Червень 2019
16.	День Конституції України	5,0	Червень 2019
17.	Відзначення 5-ї річниці звільнення м. Словянськ, Донецької області	5,0	Липень 2019
18.	Свято Івана Купала	10,0	Липень 2019
19.	День Державного Прапору та День незалежності України	5,0	Серпень 2019
20.	Проведення фестивалю української пісні «Барви рідної землі»	5,0	Серпень-вересень 2019
21.	Дні населених пунктів	100,0	Вересень-жовтень 2019
22.	Святкування Дня захисника України	5,0	Жовтень 2019

23.	Свято «Сала та борщу». Проведення конкурсу на найкращий борщ громади.	5,0	Вересень-жовтень 2019
24.	День гідності та свободи	5,0	Листопад 2019
25.	Міжнародний день інвалідів	5,0	Грудень 2019
26.	День збройних сил України	5,0	Грудень 2019
27.	Свято Святого Миколая	5,0	Грудень 2019
28.	Католицьке різдво.	1,0	Грудень 2019
29.	Новорічні свята Різдвяні свята.	5,0	Грудень 2019
	Всього	252,0	

Очікувані результати:

- збільшення відсотку населення, охопленого культурно-мистецькими заходами та краєзнавчим туризмом;
- підвищення культурного рівня та естетичного виховання жителів міста;
- урізноманітення культурно-мистецьких заходів; - організація дозвілля молоді, її духовний розвиток;
- відтворення і відродження традиційної народної творчості.

РОЗДІЛ IV.

Співпраця органів місцевого самоврядування та релігійних конфесій

Мета програми: удосконалення організаційного механізму взаємодії держави і церкви у сфері свободи совісті та віросповідання в Україні. Ефективний механізм взаємодії держави і церкви, включення релігійних організацій у процес формування демократичного громадянського суспільства.

Завдання програми:

1. Забезпечення державної політики у питаннях релігії і церкви.
2. Здійснюють спільні (частково фінансовані державою) програми в галузях: формування здорового способу життя; зміцнення інституту сім'ї, захисту дитинства; громадських робіт; соціальної інтеграції осіб з особливими потребами; ліквідації наслідків стихійних лих, екологічних та техногенних катастроф; соціальної реабілітації осіб, які її потребують; культурнопросвітницької діяльності, пов'язаної із збереженням традиційної релігійної культури українського суспільства, захистом суспільної моралі від проникнення культу насильства, жорстокості, порнографії; освітньої діяльності, пов'язаної із забезпеченням можливості здобуття якісної освіти громадянами з бідних і нужденних прошарків суспільства;
3. Забезпечувати захист релігійних реліквій, святынь, символів, місць паломництва, будівель релігійного призначення;

ЗВЕДЕНИЙ КОШТОРИС ПРОГРАМИ

№ з/ п	Найменування розділу програми	ВСЬОГО
1	РОЗДІЛ I. Програма розвитку бібліотечної справи.	1019,1
2	РОЗДІЛ II. Програма розвитку клубних закладів, самодіяльне та аматорське мистецтво	2430,0
6	РОЗДІЛ III. Організація культурно-масових заходів.	252,0
	РАЗОМ ПО ПРОГРАМІ	3701,1

Секретар ради

А. Сидоренко